

**ዳኞች፦** አቶ መንበረፀሐይ ታደሰ

አቶ ሐጎስ ወልዱ

አቶ ተገኔ ጌታኀህ

አቶ መስፍን እቁበዮናስ

ወ/ት ሒሩት መለሠ

**አመልካቾች፦** እነ ወ/ሮ ሉልአደይ ገ/መድኅን /2 ሰዎች/

**ተጠሪ፦** አቶ አለማየሁ እሸቱ

### ፍ ር ድ

ይህ የሠበር አቤቱታ የቀረበው የሥር ፍ/ቤቶች ሟች አቶ ገዛኸን ጌታቸው ያደረጉት ኑዛዜ በማበቃ አኳኋን ተጠቃሚውን ወይም ጉዳዩን የሚያመለክት በመሆኑ ፈራሽ ነው። ነገር ግን የተጠሪ በቤቱ የመኖር መብት ከኑዛዜው ቃል በመነሣት ተረጋግጧል በማለት የሰጡትን ውሣኔ በመቃወም ነው።

ተጠሪ በፌ/መ/ደረጃ ፍ/ቤት ባቀረቡት አቤቱታ ሟች ወንድማቸው አቶ ገዛኸን ጌታቸው በተውት ኒዛዜ በአዲስ አበባ ከተማ ወረዳ 10 ቀበሌ 01 ክልል በሚገኘው የቤ/ቁ 209 በሆነው መኖሪያ ቤታቸው ውስጥ ካለው ሠርቪስ ቤት አንዱን ክፍል እያደሱ እንዲኖሩ የተናዘዙላቸው በመሆኑ የኑዛዜው ወራሽ መሆናቸው ተረጋግጦ ማስረጃ እንዲሰጣቸው ጠይቀዋል። ፍ/ቤቱም የኑዛዜው ይዘት እርስ በርሱ የሚጋጭና ለአፈፃፀም የሚያስቸግር በመሆኑ ፈራሽ ስለሆነ ተጠሪ የኑዛዜ ወራሽ በመሆናቸው ማስረጃ እንዲሰጣቸው ያቀረቡት ጥያቄ ተቀባይነት የለውም፣ በቤቱ የመኖር መብታቸውን ግን ከኑዛዜው ቃል በመነሣት ፍ/ቤቱ አረጋግጧል በማለት ወስኗል። የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤቱም ይህንኑ ኑዛዜ አጽድቋል።

የአሁኑ የሠበር አቤቱታ የቀረበውም ይህ ውሣኔ የሕግ ስህተት የተፈፀመበት ስለሆነ ሊሻር ይገባዋል በሚል ነው። ይህ ችሎትም ኑዛዜው ፈራሽ ከሆነ በኋላ የተጠሪን በቤቱ የመኖር መብት በመጠበቅ የሠጠውን ውሣኔ ሕጋዊነት ለመመርመር አቤቱታው ለሠበር እንዲቀርብ በማድረግ የግራ ቀኝን የቃል ክርክር ሠምቷል።

ከላይ እንደተመለከተው ተጠሪ በሥር ፍ/ቤት ባቀረቡት አቤቱታ ሟች ወንድማቸው በተውት ኑዛዜ ላይ የሟቹ መኖሪያ ቤት አካል በሆነው ሠርጺስ ቤት ውስጥ ቤቱን እያደሱ እንዲኖሩ ስለተናዘቡላቸው የኑዛዜ ወራሽነታቸው እንዲረጋገጥ አመልክተዋል። ፍ/ቤቶቹም የቀረበላቸውን የኑዛዜ ሰነድ መርምረው የኑዛዜው ቃል ተጠቃሚውን ግልጽ በሆነ ሁኔታ የሚያመለክት እና ኑዛዜው ያረፈበትም ጉዳይ በበቂ ሁኔታ የማያመለክት በመሆኑ፣ በተለይም ደግሞ ከኑዛዜው ቃል ግልጽ አለመሆኑን የተነሳ በኑዛዜው መሠረት መፈፀም የማይችል በመሆኑ ኑዛዜው ፈራሽ እንዲሆን ወስነዋል። ተጠሪ ኑዛዜው ፈራሽ ነው ተብሎ በተሰጠው ውሣኔ ላይ ይግባኝ አቅርበው ውሣኔውን አላሻሩም ወይም አላስለወጡም። ኑዛዜው ፈራሽ መሆኑ ከተወሰነ ደግሞ የኑዛዜ ሠነዱ ዋጋ ወይም ውጤት የለውም ማለት ነው። ዋጋ በሌለው ወይም ውጤት በሌለው የኑዛዜ ሠነድ መሠረት የተገኘውም መብት በተመሳሳይ ዋጋ አይኖረውም። ምክንያቱም ለመብቱ መገኘት መሠረት የሆነው የኑዛዜ ሠነድ ራሱ ውጤት አልባ ሆኗልና ነው። በመሆኑም ፍ/ቤቶቹ ለተጠሪው በቤቱ የመኖር መብት የሰጠው ኑዛዜ ፈራሽ ሆኗል ውጤት የለውም በማለት ከወሰኑ በኋላ በዚህ ፈራሽ በሆነው ኑዛዜ መሠረት የተገኘውን የተጠሪን በቤቱ የመኖር መብት ማረጋገጣቸው እርስ በርሱ የሚቃረን መሆኑን ተረድተዋል። በመሆኑም ሕጋዊ ውጤት በሌለው ሠነድ የተገኘ መብት ሕጋዊ ውጤት እንዲኖረው የተሰጠው ውሣኔ የሕግ ግድፈት ያለበት ነው።

#### ው ሣ ኔ

1. የፌ/መ/ደረጃ ፍ/ቤት በመ/ቁ 3196/89 በ3/2/93 እንዲሁም የፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ 04129 በ26/11/97 የሰጡት ውሣኔ ተሸሯል።
2. ሟች አቶ ዝዋኸኝ ጌታቸው የተውት ኑዛዜ ፈራሽ በመሆኑ ተጠሪ በሰርጺስ ቤቱ እንዲኖሩ በኑዛዜው የተሰጣቸው መብት ሕጋዊ ውጤት የለውም። በመሆኑም የተጠሪ ክስ ተቀባይነት የለውም።
3. ወጪና ኪሣራ ግራ ቀፋ ይቻቻሉ።

የማይክብብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።